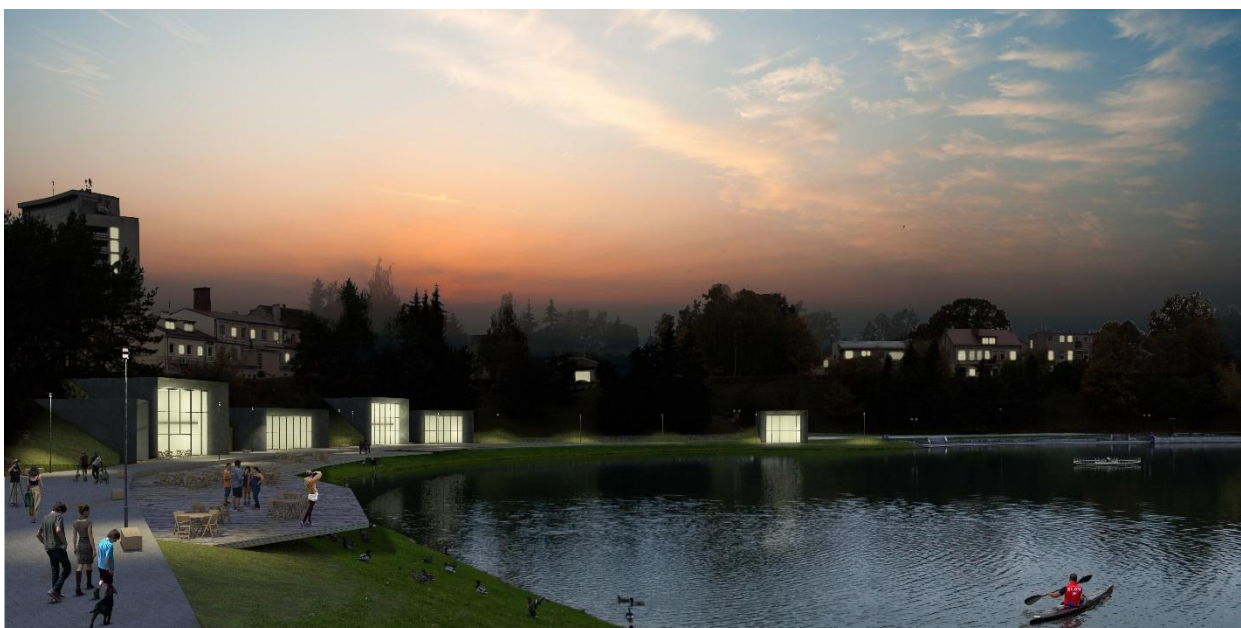

**PANEVĖŽIO MIESTO SENVAGĖS IR
SKAISTAKALNIO PARKŲ SU PRIEIGOMIS KOMPLEKSINIO
SUTVARKYMO PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI**

KONCEPCIJA

Pagrindinis projekto tikslas – sukurti patrauklią, reprezentacinę viešųjų erdvių ir šiuolaikinės architektūros sintezę, besijungiančioms miesto žaliosioms zonoms suteikti atpažįstamą charakterį, pabrėžiantį visuomeninę, kultūrinę ir aktyvios bei pasyvios rekreacijos funkciją. Panevėžio miesto viešųjų erdvių sistemai skiriama prioritetinė funkcija, ji projektuojama įvertinant esamus vizualinius ryšius, pėsčiųjų ir automobilių srautus, teritorijose esančius, ir su ja besiribojančius istorinius objektus. Siekiant perteikti daugialypį miesto charakterį, sukurti patrauklią atmosferą, projekte kuriamas funkcinių ryšių tinklas, jungiantis įvairių tipų objektus, atskiriantis įvairių tipų (pėsčiųjų, dviračių) srautus. Kelių lygių tinklo pagalba kuriamas teritorijos vientisumas, bet tuo pačiu, pati koncepcija leidžia dinamiškai reaguoti į besiribojančių teritorijų polifunkciškumą, jų tūrinę, funkcinę įvairovę. Šia idėja yra pasiekiamas rezultatas, kuomet naujai projektuojama teritorija yra vientisa, bet tuo pačiu organiškai įsilieja į esamą urbanistinį audinį.

1 ERDVIŲ FORMAVIMO PAGRINDIMAS, LANDŠAFTO SPRENDINIAI, SUSISIEKIMO SISTEMŲ ORGANIZAVIMAS

Įvertinant tai, jog Panevėžio miesto struktūroje Nevėžio upė kartu su besiribojančiomis žaliosiomis zonomis formuoja „žaliąjį koridorių“, matome didelį šios teritorijos potencialą, kurį vystant galima sukurti patrauklią viešąją erdvę miestiečiams. Vis dėlto, kol kas žaliasis koridorius veikia daugiau horizontaliai iš Rytų į Vakarus, apjungdamas žaliąsias zonas, bet atskirdamas Šiaurinę ir Pietinę miesto dalis. Horizontali jungtis taip pat nėra iki galo realizuota, susiformavusi daugiau stichiškai, pakrantė, kaip vientisa erdvė, nefunkcionuoja, arba funkcionuoja lokaliuose taškuose (pvz. Senvagė). Be šio akivaizdaus horizontalaus susiskaidymo, matome keblų Panevėžio miesto polifunkciškumą. Teritorijos, besiribojančios su pakrante turi ryškų identiteto trūkumą, jose sunku išvelgti bendrumų, kurie leistų jas identifikuoti ir taip spręsti jų „priėjimą“ prie upės. Pavieniai lankytini objektai plačiai išsidėstę miesto teritorijoje eliminuoja galimybę formuoti lokalius kultūrinius, pažintinius ar sporto centrus ir tokiu būdu „pritraukti“ juos prie viešųjų pakrantės erdvių.

Įvertinus urbanistinę situaciją, projektiniuose pasiūlymuose išreiškiamas tikslas apjungti pavienius lankytinus architektūros objektus, išnaudoti abi upės krantines, jungti jas tiek fiziškai, tiek vizualiai, taip pat sukurti vientisą, „pulsuojančią“ viešąją erdvę. Skirtingais pėsčiųjų, dviratininkų srautais, formuojant kelių lygių susisiekiimo tinklą sujungiamos skirtingos išsibarsčiusios funkcijos/paskirtys, tuo pačiu krantinė įgauna susisiekiimo funkciją, kas suteikia jai gyvybingumo.

Susisiekiimo tinklas turi tris pagrindines temas:

1. **Sporto (intensyvi rekreacija)**
2. **Gamtos (ekstensyvi rekreacija)**
3. **Kultūros - turistinis**

Sporto takas – intensyvios rekreacijos (bėgikų, dviratininkų) takas, jungiantis pagrindinius sporto paskirties objektus mieste – Aukštaitijos stadioną, Panevėžio vidurinę sporto mokyklą, sporto ir kultūros centrą, futbolo akademiją, lauko sporto aikštyną. Takas yra rekonstruojamas iš esamo pėsčiųjų tako dešiniajame upės krante, pritaikant jį dviratininkams ir pėstiesiems. Takas asfaltuojamas, pigmentuojamas.

Gamtos takas – ekstensyvios rekreacijos, pažintinis takas, formuojamas iš kairioje krantinės pusėje esančios betoninės pakrantės. Esamos betoninės atkarpos dengiamos medžiu, jungiamos naujai klojamu, taip pat medinės dangos taku (maumedžio danga). Vietose, kur takas nėra atkeltas nuo žemės paviršiaus, numatoma sutankinta skaldos atsijų danga. Gamtos takas jungia vaikų gamtos mokyklą, senvagės parką ir Skaistakalnio parką, tęsiasi link Ekranu marių.

Kultūros, turistinis takas – ekstensyvios rekreacijos, pažintinis takas jungiantis viešąsias Panevėžio miesto erdves “pritraukdamas” jas prie upės. Tokiu būdu formuojamas viešųjų erdvių ryšys, perkeltas į pakrantės erdves, leidžia formuoti pastovų pėsčiųjų srautą, o perspektyvoje planuoti ir kitus traukos centrus. Numatoma dengti betono trinkelio danga.

Pigmentuota asfaltbetonio danga

Maumedžio danga

Betoninių trinkelio danga

2 FUNKCINIAI SPRENDIMAI

1-oji teritorija. Senvagės parkas.

Senvagės parko teritorija projekto sprendiniuose numatoma kaip kultūrinio ir gamtos tako dalis. Parko prieigose esantys objektai: rekonstruojamas konservų fabrikas, miesto aikštė, J. Miltinio dramos teatras, Aleksandro paminklas, formuoja pėsčiųjų srautus, kurie ir formuoja parko funkciją. Greta konservų fabriko esantys laiptai – rekonstruojami įrengiant pandusus. Tvenkinio sala jungiama tiltais Rytinį rekonstruojant, Vakarinį perkeltiant, atsižvelgiant į patogesnę ryšį su rekonstruojamu konservų fabriku ir toliau esančiu „Garso“ kino teatru. Rekonstruojama krantinėje esanti prieplauka, pritaikant ją valčių ir vandens dviračių nuomai. Pietinėje parko dalyje formuojamos naujos terasos į tvenkinį, taip pat numatomos vietos naujiems pastatams – kavinėms, smulkiai prekybai, menininkų dirbtuvėms. Tarp paminklo Aleksandriui, ir tvenkinio esantys amfiteatriniai laiptai išplečiami ir rekonstruojami, koreguojant esamus želdynus (kai kurie medžiai kertami, atsodinant juos, tankinant Rytinėje pusėje esančias medžių grupes), siekiant formuoti – pabrėžti vizualinį ryšį tarp miesto aikštės ir upės vingio. Esama betoninė krantinė (tvenkinio pusėje) rekonstruojama, dengiama maumedžio lentomis, formuojamos poilsio zonos su gatvės gultais, suoliukais (žr. iliustracijas žemiau).

2-oji teritorija. Skaistakalnio parkas.

Skaistakalnio parkas pratęsia judėjimo ryšius nuo Senvagės parko. Sporto takas, ties futbolo akademija išsišakoja, ir naujai projektuojamu pėsčiųjų tiltu persikelia į kairįjį upės krantą. Pietinėje Skaistakalnio parko pusėje, greta J. Čerkeso-Besparnio sodybos, formuojama aktyvaus poilsio zona, pasiekiamą sporto taku. Numatomos žaidimų, sporto aikštelės, atviri treniruokliai, laipynių pramogos.

Gamtos takas Skaistakalnio teritorijoje formuojamas palei Nevėžio upę bei Žagienio upelį ir tvenkinius. Tarpusavyje šie takai jungiami papildomų takelių jungtimis, siekiant pabrėžti Skaistakalnio parko gamtinį savitumą. Esami želdynai išlaikomi, naikinant menkaverčius medžius ir krūmus. Siekiama sukurti atviro, perregimo parko įspūdį, krūmynus grupuojant, atveriant panoramas į vandens telkinius.

Esama Skaistakalnio parko estrada rekonstruojama, numatoma nauja, medinė suolų danga. Didesniems koncertams siūloma naudoti greta esančią pievą. Estrados teritoriją numatoma sujungti su kitame krante esančia maudykla projektuojant pėsčiųjų tiltą. Vakarinėje Skaistakalnio parko pusėje esantis tiltas rekonstruojamas, išlaikant ryšį su Sporto gatve.

Skaistakalnio parko masyve esanti pramoninė teritorija turėtų būti pertvarkoma į mišrios paskirties teritoriją. Siūlome esamą tvorą griauti, atverti galimybes buv. pramoninę teritoriją urbanizuoti kuriant tiek gyvenamosios, tiek komercinės paskirties objektus.

3-oji teritorija. J. Čerkeso-Besparnio sodybos (Skaistakalnio parke) pastatas ir teritorijos sutvarkymo idėjos.

J. Čerkeso-Besparnio sodybos teritorijoje numatoma nauja, kultūrinė - edukacinė paskirtis, sodyba būtų naujai projektuojamo kultūrinio tako dalis. Esamas, apleistas gyv. namas rekonstruojamas, atstatomas, numatoma įrengti meno galerijas ir administracines patalpas. Esamų, buv. pagalbinių ūkio pastatų vietoje projektuojami nauji, kontekstualios architektūrinės išraiškos pastatai, kuriuose numatomos dirbtuvės, administracinės patalpos, svečių apgyvendinimas. Naujai projektuojamas konferencijų centras ir kavinė, taip pat pavėsinė su lauzaviete. Sklype numatomas automobilių parkavimas, naujai projektuojama aptarnaujančio ir lankytojų transporto jungtis su J. Biliūno gatve.

Esama klevų alėja išsaugoma. Šiaurinėje buv. gyvenamojo namo (atkuriamo pastato) pusėje atkuriamas buvęs vaismedžių sodas. Už sodybos teritorijos, Skaistakalnio parke, numatoma teritorija kempingui, kuris papildytų epizodinį apgyvendinimo poreikį renginių, plenerų metu.

3 APŠVIETIMAS IR MAŽOJI ARCHITEKTŪRA

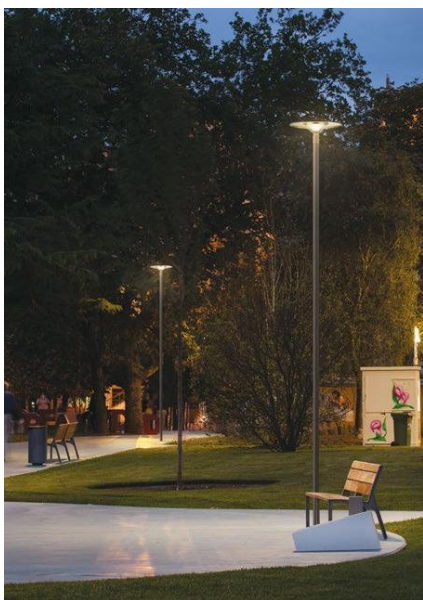
Projektuojamo susisiekimo tinklo apšvietimas ir mažoji architektūra formuojami atsižvelgiant į kiekvieno tinklo elemento pobūdį:

Intensyvios rekreacijos ryšiai (Sporto takas) – apšvietimas išskaidytas siekiant kurti bendrą, foninę šviesą. Naudojami apšvietimo stulpai ir LED apšvietimo šaltiniai.

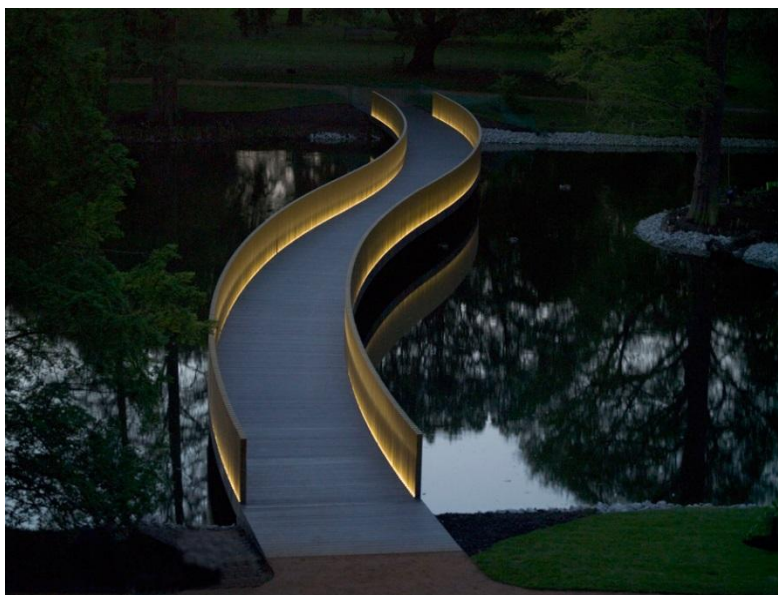

Kultūriniai – turistiniai ryšiai (Kultūros takas) - apšvietimas išskaidytas siekiant kurti bendrą, foninę šviesą. Naudojami apšvietimo stulpai ir LED apšvietimo šaltiniai. Akcentiniam apšvietimui naudojami reguliuojamo srauto prožektoriai.

Ekstensyvios rekreacijos ryšiai (Gamtos takas) – naudojami įvairaus tipo apšvietimo šaltiniai, foninė šviesa kuriama žemais LED šviesos šaltinių žibintais, turėklams ir tilteliams pabrėžti – paslėptos LED šviesos juostos, akcentiniam apšvietimui naudojami reguliuojamo srauto prožektoriai.

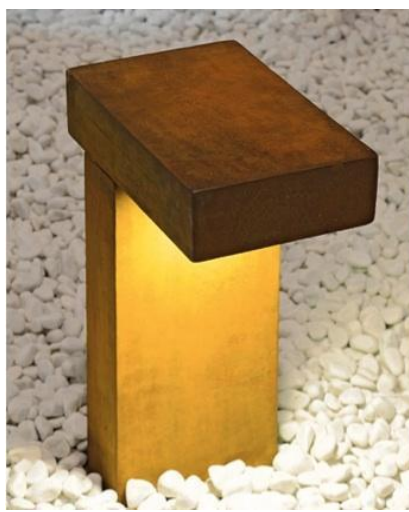
Foninis apšvietimas. Analogas.

LED šviesos juostos. Analogas.

Žemas tako apšvietimas. Analogas.

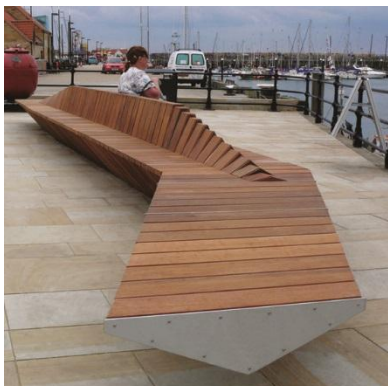

Žemas tako apšvietimas. Analogas.

Mažoji architektūra pritaikoma kiekvienam takui ir zonai individualiai, vertinant poreikį ir funkcijas. Gamtos take, krantinėje numatomos poilsio salos su atskirai projektuojamais

suoliukais – gultais. Kultūriniame take numatomi minimalistinio dizaino suoliukai ir šiukšliadėžės derinami prie tako dangos.

Pakrantės suoliukas. Analogas.

Pakrantės suoliukas. Analogas.

Kultūros tako suoliukas. Analogas.

4 TERITORIJOJE DIEGIAMOS TECHNOLOGIJOS, JŲ EKSPLOATACIJA

Teritorijoje bus projektuojami nauji inžineriniai tinklai bei rekonstruojami seni, atsižvelgiant į jų būklę, projektuojamas naujas gatvių ir viešųjų erdvių apšvietimo ir lietaus nuotekų tinklas. Įrengiamos stebėjimo kameros. Naujai projektuojamiems pastatams numatomas geoterminis šildymas.

Eksploatacijai numatomos įprastinės tokiai teritorijai prižiūrėti skiriamos lėšos. Papildomi kaštai nenumatomi.

5 ETAPIŠKUMAS, BENDRIEJI RODIKLIAI

Siūlomus sprendinius galima įgyvendinti etapais:

- Pėsčiųjų ryšių - takų įrengimas (galima taip pat skirstyti etapais – sporto, gamtos, kultūros);
- J. Čerkeso-Besparnio sodybos (Skaistakalnio parke) pastatų ir teritorijos sutvarkymas;
- Lauko estrados tvarkymo darbai;
- Naujai suprojektuotų pastatų statyba.

Siūloma teritorijos tvarkymo koncepcija būtų įgyvendinta, vizualiai matoma ir suvokiama užbaigus pirmajame etape numatytą pėsčiųjų srautų sutvarkymą.

Bendrieji rodikliai:

I zona. Senvagės parkas	
Intensyvi rekreacija. Sporto takas. Asfaltbetonio danga	2120 m²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Maumedžio lentų danga	5735 m²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Skaldos atsijų danga	-
Kultūros takas. Betono trinkelėlių danga	20300 m²
Projektuojami statiniai (užstatymo plotas)	656 m²

Projektuojami statiniai (bendras plotas)	820 m ²
II zona. Skaistakalnio parkas	
Intensyvi rekreacija. Sporto takas. Asfaltbetonio danga	13670 m ²
Intensyvi rekreacija. Sporto takas. Sporto aikštelės	2000 m ²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Maumedžio lentų danga	12500 m ²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Skaldos atsijų danga	7430 m ²
Kultūros takas. Betono trinkelių danga	6670 m ²
Asfaltuojami privažiavimai ir aikštelės. Asfaltbetonio danga	700 m ²
Projektuojami statiniai (užstatymo plotas)	-
III zona. J. Čerkeso-Besparnio sodybos teritorija	
Intensyvi rekreacija. Sporto takas. Asfaltbetonio danga	-
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Maumedžio lentų danga	640 m ²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Skaldos atsijų danga	50 m ²
Kultūros takas. Betono trinkelių danga	2090 m ²
Asfaltuojami privažiavimai ir aikštelės. Asfaltbetonio danga	990 m ²
Projektuojami statiniai (užstatymo plotas)	946 m ²
Projektuojami statiniai (bendras plotas)	770 m ²
Viso:	
Intensyvi rekreacija. Sporto takas. Asfaltbetonio danga	17790 m ²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Maumedžio lentų danga	18875 m ²
Ekstensyvi rekreacija. Gamtos takas. Skaldos atsijų danga	7480 m ²
Kultūros takas. Betono trinkelių danga	29060 m ²
Asfaltuojami privažiavimai ir aikštelės. Asfaltbetonio danga	1690 m ²
Projektuojami statiniai (užstatymo plotas)	1602 m ²
Projektuojami statiniai (bendras plotas)	1590 m ²